

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی تهران

Course Plan

طرح دوره تئوری

دانشکده: پزشکی

گروه آموزشی: زنان

رشته و مقطع تحصیلی: پزشکی-دکتری عمومی

نیم سال تحصیلی: ۱-۱۴۰۴

نام و شماره درس: بیماری های زنان و مامایی-۲۰۸

تعداد و نوع واحد: ۴ واحد-نظری

پیش نیاز: ندارد

زمان برگزاری کلاس: مطابق با برنامه آموزشی

مکان برگزاری کلاس: بیمارستان بنت الهدی

نام مدرس/مدرسین (به ترتیب حروف الفبا):

دکتر مرضیه پورعبدلی ، دکتر ویدا رادی ، دکتر زهرا سلیمان ، دکتر الهام شرفخانی ، دکتر طوبی فرازمند، دکتر عطیه کلاته

آدرس دفتر مسئول درس: : بیمارستان بنت الهدی ، درمانگاه نازایی . دکتر طوبی فرازمند

تلفن دفتر: (۱۶۲) - ۰۵۸۳۲۲۳۶۵۵۱

آدرس پست الکترونیکی مسئول درس: toobafarazmand@gmail.com

اهداف کلی:

در پایان این درس، دانشجو باید بتواند:

الف) در مواجهه با هریک از علائم و شکایات شایع و مهم: (بر اساس فهرست پیوست الف)

۱. تعریف آن را بیان کند.

۲. معاینات فیزیکی لازم (focused history taking and physical exam) برای رویکرد به آن را شرح دهد

۳. تشخیص های افتراقی مهم را مطرح کند و گام های ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد

ب) درمورد بیماری های شایع و مهم: (فهرست پیوست ب)

۱. تعریف، اتیولوژی و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد

۲. مشکلات بیمار مبتلا به بیماری های شایع و مهم را توضیح دهد

۳. روش های تشخیص بیماری را شرح دهد

۴. مهم ترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و گایدلاین های بومی در حد مورد انتظار توضیح دهد

۵. در مواجهه با سناریو با شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماری ها دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.

ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد توجه کند

اهداف اختصاصی:

۱. آشنایی با آمنوره (انواع، تشخیص، برخورد و درمان آن)
۲. آشنایی با فیزیولوژی قاعدگی و اشکال طبیعی و غیر طبیعی قاعدگی
۳. آشنایی با یائسگی (علل، عوارض، نحوه برخورد و درمان آن)
۴. آشنایی با آندومتريوز (تعریف و اهمیت آن، علل، تشخیص و درمان)
۵. شناخت عوامل مربوط به اختلالات تخمک گذاری (PCO) و خصوصیات بالینی آزمایشگاهی این بیماران
۶. آشنایی با نازایی (انواع، علل، روش های تشخیص و درمان)
۷. آشنایی با انواع دیابت در حاملگی و روش های تشخیص و درمان آن
۸. شناخت بیمار با فشار خون بارداری (شناخت بیمار، نحوه بررسی و تشخیص)
۹. آشنایی با نحوه تشخیص و انواع فیبروم و علائم و روشهای درمانی و اندیکاسیونهای درمان
۱۰. شناخت علل مرده زایی و نحوه بررسی در بارداری بعدی
۱۱. آشنایی با نحوه تشخیص و درمان توده آدنکس
۱۲. آشنایی با انواع اختلالات جفت و دکولمان: علائم، عوارض، چگونگی بروز، نحوه تشخیص و درمان و بررسی آن
۱۳. آشنایی با روشهای بررسی سلامت جنین، انواع تستهای بررسی سلامت جنین و ارائه درمان مناسب
۱۴. شناخت عوارض زایمان (آشنایی با آسیب های وارده بر کانال زایمانی، علائم، تشخیص و درمان آن)
۱۵. آشنایی با پارگی زود رس کیسه آب (تشخیص و اپروچ به PROM با توجه به سن حاملگی)
۱۶. آشنایی با مشخصه های تشخیصی هر کدام از بیماریهای STD
۱۷. آشنایی و طبقه بندی داروها در بارداری و داروهای رایج و مصرفی در مشکلات شایع بارداری
۱۸. آشنایی با انواع روش های کنتراسپشن کارایی و شکست و موارد مصرف و منع مصرف و عوارض هر کدام
۱۹. آشنایی با اتیولوژی انواع حاملگی دو قلوئی، عوارض مادری حاملگی چند قلوئی، عوارض جنینی و نوزادی حاملگی های چند قلوئی مراقبت های قبل از زایمان حاملگی های چند قلوئی
۲۰. آشنایی با انواع HPV (راههای تست نمودن آن، راه های انتقال و واکسن HP)
۲۱. آشنایی با انواع پاپ اسمیر غیر طبیعی به تفصیل، چگونگی درمان انواع پاپ اسمیر غیر طبیعی و انواع روشهای درمانی
۲۲. شناخت کافی بیماری خوش خیم ولو و واژن (انواع، علل، روش های تشخیص و درمان)
۲۳. آشنایی با بدخیمی های شایع دستگاه تناسلی زنان
۲۴. آشنایی با مراقبتهای پره ناتال (انواع مراقبت های لازم و چگونگی انجام)

۲۵. شناخت IUGR (آشنایی با روند رشد طبیعی جنین در حاملگی، علل ایجاد کننده محدودیت رشد داخل رحمی، روش های تشخیص و اداره آن)
۲۶. آشنایی با GTN (تقسیم بندی تومورهای جفتی بارداری، چگونگی درمان و پیگیری این دسته از اختلالات)
۲۷. آشنایی با EP (علل و علائم، تشخیص و درمان آن)
۲۸. شناخت علل سقط و نحوه برخورد اداره و درمان بالینی آن
۲۹. آشنایی با AUB (شناخت انواع خون ریزی های غیر طبیعی رحم، علل، تشخیص و روش های درمانی)
۳۰. آشنایی با عوارض طبی و جراحی و مشکلات شایع در بارداری، تشخیص و درمان آن ها
۳۱. آشنایی و تشخیص PMS و مدیریت علائم آن
۳۲. آشنایی با زایمان پره ترم و پست ترم و نحوه برخورد مناسب با آن

وظایف / تکالیف دانشجویان:

۱. دانستن تعریف هر موضوع - علل و راههای تشخیص آن
۲. با برگزاری کلاسها به صورت مجازی باید دانشجویان به اهداف و نتایج که قبل و بعد از اتمام کلاسها ذکر می شود دقت کنند
۳. در صورت سوال یا اشکال بیان سوالات در زمان گذاشتن بخش زنان
۴. توجه و دقت کافی همراه با صرف وقت مناسب جهت خواندن و مرور مطالب آموزش داده شده و گذراندن امتحان آخر ترم با موفقیت
۵. حضور فعال در کلاس ها و مطالعه مطالب تعیین شده از قبل و شرکت موثر در بحث و جلسات رفع اشکال

ارزشیابی دانشجویان:

- ارزشیابی در طول دوره :آزمون چهار گزینه ای ، پاسخ به تکالیف
بارم: ۵ نمره
- ارزشیابی پایان دوره:
بارم: ۱۵ نمره
- آزمون (نوع آزمون میان دوره و پایان دوره): MCQ، Key features(KF)
- سیاست مسئول درس در قبال تأخیر یا غیبت دانشجو:
- مطابق قوانین دانشکده پزشکی

جدول زمان بندی درس

شماره جلسه	موضوع	مدرس	آمادگی لازم برای دانشجویان قبل از شروع درس (مطالعه قبلی یا ...)
۱	وظایف مربوط به متخصص زنان، اخلاق مسئولیت و ایمنی بیمار و معاینات سلامت زنان	دکتر سلیمان میگوئی	مطالعه در مورد وظایف مربوط به متخصص زنان
۲	جنین شناسی و آناتومی	دکتر طیبیه قاضوی	مطالعه تکامل و رشد اولیه انسانی
۳	بیماری نئوپلاسم و کارسینوم سرویکس	دکتر شرفخانی	مطالعه در مورد انواع پاپ اسمیر
۴	PCO و اندومتريوز	دکتر طوبی فرازمند	مطالعه در مورد تعریف و اهمیت آن
۵	ناباروری	دکتر طوبی فرازمند	مطالعه در مورد تعریف و اهمیت آن
۶	اختلالات اندوکرین در بارداری (دیابت و تیروئید)	دکتر ویدا رادی	مطالعه دیابت بارداری
۷	چندقلویی	دکتر ویدا رادی	مطالعه اتیولوژی انواع حاملگی دو قلویی
۸	بیماری های ولووژینیت و داروهای رایج در زنان	دکتر پورعبدلی	مطالعه شکایات ولو و واژینال
۹	EP	دکتر رادی	مطالعه شیوع و عوامل خطرزا
۱۰	شده بلافاصله پس از تولد مراقبت از نوزاد تازه متولد	دکتر طوبی فرازمند	مطالعه تکنیک های مراقبت و ارزیابی تازه متولد شده
۱۱	بیماری های منتقله جنسی	دکتر پورعبدلی	مطالعه انواع بیماری های منتقله جنسی
۱۲	چرخه تولید مثل و PMS	دکتر پورعبدلی	سیکل قاعدگی و تغییرات هورمونی مطالعه
۱۳	پیشگیری از بارداری	دکتر پورعبدلی	مطالعه انواع روش های کنتراستپشن
۱۴	زایمان زودرس و دیر رس	دکتر پورعبدلی	مطالعه عوامل خطر، علل احتمالی و عوارض زایمان زودرس
۱۵	خونریزی پست پارتوم	دکتر سلیمان میگوئی	مطالعه ریسک فاکتورها و اتیولوژی
۱۶	خون ریزی سه ماهه سوم	دکتر قاضوی	مطالعه علل خون ریزی در دو ماهه دوم
۱۷	زایمان غیرطبیعی و پایش جنین طی زایمان	دکتر طیبیه قاضوی	مطالعه ویژگی های زایمان طبیعی و غیرطبیعی
۱۸	بلوغ	دکتر پورعبدلی	مطالعه تغییرات طبیعی غددی و توالی طبیعی اتفاقات در دوران بلوغ

۱۹	فیزیولوژی جفت و انواع جفت ناهنجاری های آن و بندناف ناهنجاری های مادرزادی دستگاه تناسلی	دکتر سلیمان میگوئی	مطالعه خصوصیات آناتومیک و عملکرد جفت طبیعی و بند ناف
۲۰	آمنوره دیس منوره درد مزمن لگنی	دکتر فرازمند	مطالعه عملکرد محور هیپوتالامو - هیپوفیز - تخمدان
۲۱	مراقبت های بعد از زایمان	دکتر قاضوی	مطالعه تغییرات آناتومیک و فیزیولوژیک نرمال در طی دوره بعد از زایمان
۲۲	ژنتیک و اختلالات ژنتیکی در حوزه زنان و اختلالات جنسی	دکتر طیبیه قاضوی	مطالعه ریسک فاکتورهای اختلالات ژنتیکی
۲۳	اختلالات قلبی و عروقی	دکتر عطیه کلاته	مطالعه انواع اختلالات فشارخون
۲۴	شکایات شایع دوره بارداری و بیماری های سیستم ادراری	دکتر عطیه کلاته	مطالعه عوارض تشدیدشده گوارشی و عوارض عفونت ادراری در بارداری
۲۵	مراقبت های پیش از بارداری و پیش از زایمان و داروها در بارداری	دکتر ویدا رادی	مطالعه تاثیر وضعیت بیماری ها بر نتایج بارداری
۲۶	لیومیوم ها و برخورد با توده آدنکس	دکتر شرفخانی	مطالعه علائم و روشهای درمانی
۲۷	عوارض هماتولوژیک و ایمنولوژیک	دکتر عطیه کلاته	مطالعه اثر بارداری بر تاریخچه طبیعی بسیاری از اختلالات هماتولوژیک و ایمنولوژیک
۲۸	اختلالات رشد جنین	دکتر عطیه کلاته	SGA و IUGR مطالعه تعریف
۲۹	سرطان رحم	دکتر شرفخانی	مطالعه ریسک فاکتورها، علائم و نشانه های بالینی
۳۰	مراقبت های حین زایمان	دکتر رادی	مطالعه راهکارهای ممکن برای کنترل درد
۳۱	بارگی زودرس غشاهای	دکتر سلیمان میگوئی	مطالعه عوامل خطر، علل احتمالی و عوارض
۳۲	نئوپلاسم و تروفوبلاستیک حاملگی	دکتر شرفخانی	مطالعه تشخیص، مدیریت و پیگیری بیماران مبتلا به نئوپلازی تروفوبلاستیک حاملگی
۳۳	یائسگی و بیماری شایع این دوران و مراقبتهای لازم	دکتر طوبی فرازمند	مطالعه علائم یائسگی

منابع پیشنهادی برای مطالعه:

دنفورث (۲۰۰۸) - ویلیامز (۲۰۱۸) - اسپیروف (۲۰۲۰) - نواک (۲۰۲۰) - بک من (۲۰۱۹)

پیوست دروس کارآموزی و کارورزی بیماری های زنان و مامایی

الف-علائم و شکایات شایع این بخش:

۱. خونریزی های غیرطبیعی واژینال در زنان باردار و غیر باردار
۲. درد شکمی در زنان باردار و غیر باردار
۳. ترشح غیرطبیعی واژینال
۴. تشنج در زنان باردار
۵. تب در زنان باردار
۶. احساس توده در شکم در زنان باردار و غیر باردار
۷. احساس خروج توده از واژن
۸. بی اختیاری ادراری
۹. ترشح غیرطبیعی واژینال در زنان باردار و غیر باردار
۱۰. احساس خروج توده از واژن
۱۱. بی اختیاری ادراری
۱۲. ترشح غیرطبیعی واژینال در زنان باردار و غیر باردار
۱۳. ضایعه یا زخم دستگاه ژنیتال
۱۴. دیس شارژ پستان

ب- بیماری های شایع و مهم:

سندرمها و بیماریهای مهم در این بخش:	
موارد الزامی (Must Know):	موارد ترجیحی (Better to know):
۱. فیزیولوژی بارداری و مراقبت های دوران بارداری	۱. دیستوشی زایمان
۲. اداره زایمان طبیعی - مراقبت های پس از زایمان	۲. بارداری چند قلوئی
۳. ارزیابی سلامت جنین در طی لیبر	۳. درد لگنی - آندوتروپوز
۴. خونریزی های دوران بارداری	۴. اختلالات کف لگن
۵. عوارض سه ماهه اول و دوم و سوم بارداری	۵. عفونت های دستگاه تناسلی - STD - عفونت اداری در زنان
۶. اختلالات هاپیرتانسو در بارداری	۶. پری منوپرز - منوپوز
۷. اختلالات آلوایمونیزاسیون RH	۷. نازائی - سندرم PCOS - AKT
۸. اختلالات شایع طبی و جراحی در بارداری	۸. آمنوره - اولیگومنوره
۹. اختلالات شایع خوش خیم وولو، واژن، سرویکس، رحم، تخمدانها	۹. GTD
۱۰. EP	۱۰. کانسره های و ولو واژن پرویکس و رحم و تخمدانها
۱۱. سقط	۱۱. بلوغ و اختلالات آن
۱۲. AVB	۱۲. بیماریهای خوش خیم پستان
۱۳. Family Planning	

الف) مامایی:

۱. مقدمات کلی و تعاریف در مامایی و زنان، برقراری ارتباط و ملاحظات اخلاقی - مذهبی در معاینات
۲. مروری بر تشریح و فیزیولوژی کاربردی دستگاه تناسلی
۳. فیزیولوژی جفت
۴. علائم و روشهای مختلف تشخیص بارداری
۵. معاینات دوره بارداری و گرفتن شرح حال
۶. فیزیولوژی بارداری
۷. ساختمان لگن و انواع غیر طبیعی آن
۸. مراقبتهای دوران بارداری (مشمول بر برنامه های کشوری مراقبت قبل از تولد)
۹. شکایات شایع دوران بارداری
۱۰. فیزیولوژی زایمان، سیر زایمان و مراقبتهای حین زایمان
۱۱. مراقبتهای بعد از زایمان (مشمول بر برنامه کشوری مراقبتهای بعد از تولد)
۱۲. زایمان در نمایشهای غیر معمول
۱۳. تحریک زایمانی
۱۴. دیستوشی زایمانی
۱۵. زجر جنین و مراقبت های مرتبط
۱۶. زایمان زودرس، حاملگی بعد از ترم
۱۷. تاخیر رشد داخل رحمی
۱۸. چندقلویی
۱۹. خونریزیهای سه ماهه سوم
۲۰. انواع جفت و ناهنجاریهای جفت و بند ناف
۲۱. عوارض بعد از زایمان (عفونت، خونریزی، تروکوفلیت، مشکلات پستان)
۲۱. عدم تجانس گروهای خونی
۲۲. بیماریهای تروفوبلاستیک
۲۲. زایمان فیزیولوژیک، کاربرد وسایل کمکی در زایمان (واکیوم، فورسپس)
۲۳. سزارین و انواع آن
۲۴. هیدرآمنیوس، اولیگوآمنیوس
۲۵. بیماریهای هیپرتانسیو در حاملگی
۲۶. پارگی زودرس کیسه آب
۲۷. بیماریهای قلبی و سیستم ادرری در حاملگی

۲۸. پارگی زودرس کیسه آب
۲۹. بیماریهای قلبی و سیستم ادرری در حاملگی
۳۰. دیابت و بارداری
۳۱. سقط جنین
۳۲. بارداری خارج رحمی
۳۳. احیای نوزاد

ب) زنان

۱. معاینات بالینی و پاراکلینیک در بیماریهای زنان
۲. بلوغ و یائسگی
۳. دیسمنوره
۴. بیماریهای ولو و واژن
۵. واژینیتهای و سرویسیتها
۶. بیماریهای خوش خیم سرویکس و رحم
۷. بیماریهای بدخیم سرویکس
۸. بیماریهای بدخیم جسم رحم و لوله ها

۹. تومورهای خوش خیم تخمدان
۱۰. تومورهای بدخیم تخمدان
۱۱. خونریزیهای غیر طبیعی زنانه
۱۲. عفونتهای لگن
۱۳. آمنوره
۱۴. نازایی
۱۵. اندومتریوز
۱۶. ناهنجریهای مادرزادی دستگاه تناسلی
۱۷. روشهای جلوگیری از بارداری